

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1423/2558

บริษัทบริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด โจทก์ นางสาวลิลลี่ ตันตนะรัตน์ กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 733

ย่อ / หลักกฎหมาย

สัญญาต่อท้ายหนังสือสัญญาจำนองที่ดินข้อ 6 ระบุว่า "เมื่อมีการบังคับจำนองเอาทรัพย์สินซึ่งจำนองออกขายทอดตลาดได้เงินจำนวนสุทธิน้อยกว่าจำนวนเงินที่ค้างชำระกับหนี้อุปกรณ์ต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วก็ดี... เงินยังขาดจำนวนเท่าใด ผู้จำนองและลูกหนี้ยอมรับผิดชอบใช้เงินที่ขาดจำนวนนั้นให้แก่ผู้รับจำนองจนครบ" เป็นเพียงข้อตกลงระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 2 ซึ่งมีผลผูกพันและบังคับได้แต่เฉพาะระหว่างคู่สัญญาในลักษณะบุคคลสิทธิ มิใช่เป็นทรัพย์สินที่จะตกติดไปกับตัวทรัพย์สินซึ่งจำนอง จำเลยที่ 3 เป็นเพียงผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจำนองจากจำเลยที่ 2 มิได้มีนิติสัมพันธ์อันก่อให้เกิดสิทธิหรือหน้าที่อันใดกับโจทก์อย่างในฐานะผู้เป็นลูกหนี้ชั้นต้นหรือลูกหนี้ร่วมในหนี้ตามคำพิพากษา ความรับผิดชอบของจำเลยที่ 3 ที่มีอยู่แก่โจทก์ย่อมมีอยู่เพียงที่ทรัพย์สินซึ่งจำนองที่ตนรับโอนมาซึ่งตราเป็นประกันการชำระหนี้แก่โจทก์เท่านั้น โจทก์จึงไม่อาจอ้างข้อตกลงตามสัญญาต่อท้ายหนังสือสัญญาจำนองระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 2 ดังกล่าวมาเพื่อบังคับชำระหนี้เอาแก่ทรัพย์สินอื่นของจำเลยที่ 3 ตามคำพิพากษานอกเหนือไปจากทรัพย์สินซึ่งจำนองได้

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชำระหนี้และไถ่ถอนจำนอง 9,374,318.13 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 14.5 ต่อปี ของต้นเงิน 4,965,338.75 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ให้จำเลยที่ 3 ร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ชำระหนี้เป็นเงิน 7,739,704.11 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 19 ต่อปี ของต้นเงิน 3,400,000 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ แต่ไม่เกินกว่าทรัพย์สินจำนองที่ได้รับโอนจากจำเลยที่ 2 หากจำเลยทั้งสามไม่ชำระหรือชำระไม่ครบให้ยึดทรัพย์สินจำนองออกขายทอดตลาดชำระหนี้แก่โจทก์ หากไม่พอให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยทั้งสามชำระหนี้จนครบ กับให้จำเลยที่ 1 และที่ 2 ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ จำเลยทั้งสามไม่ชำระ โจทก์ขอให้บังคับคดี เจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์สินซึ่งจำนองตามคำพิพากษายกขายทอดตลาดได้เงินไม่พอชำระ โจทก์ขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินอื่นของจำเลยที่ 3 ที่โจทก์สืบทราบแล้ว เจ้าพนักงานบังคับคดีมีคำสั่งยกคำขอของโจทก์ โจทก์ยื่นคำร้องขอให้มีการสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยที่ 3 ชำระหนี้แก่โจทก์จนครบ จำเลยทั้งสามยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง ศาลชั้นต้นได้สวนแล้วมีคำสั่งยกคำขอของโจทก์ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษายืน ให้โจทก์ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนจำเลยทั้งสาม โดยกำหนด ค่าทนายความให้ 3,000 บาท ค่าฤชาธรรมเนียมในศาลชั้นต้นให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นฟังได้ว่า จำเลยที่ 3 เป็นผู้รับโอนที่ดินอันเป็นทรัพย์สินซึ่งจำนองอยู่แก่โจทก์ตามคำพิพากษาจากจำเลยที่ 2 โดยมีข้อตกลงตามสัญญาต่อท้ายหนังสือสัญญาจำนองที่ดินเป็นประกันระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 2 ข้อ 6 ระบุว่า "เมื่อมีการบังคับจำนองเอาทรัพย์สินซึ่งจำนองออกขายทอดตลาดได้เงินจำนวนสุทธิน้อยกว่าจำนวนเงินที่ค้างชำระกับหนี้อุปกรณ์ต่าง ๆ ดังกล่าวมา

แล้วก็ได้... เงินยังขาดจำนวนเท่าใด ผู้จำนองและลูกหนี้ยอมรับผิดใช้เงินที่ขาดจำนวนนั้นให้แก่ผู้รับจำนอง จนครบ" และปรากฏว่าเจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีเอาทรัพย์สินซึ่งจำนองดังกล่าวออกขายทอดตลาดแล้วได้เงินไม่พอชำระหนี้ตามคำพิพากษาในส่วนที่จำเลยที่ 3 จะต้องรับผิดชอบตามคำพิพากษา มีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาจะอาศัยข้อตกลงตามสัญญาต่อท้ายหนังสือสัญญาจำนองที่ดินเป็นประกันระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 2 ข้อ 6 ดังกล่าวบังคับเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของจำเลยที่ 3 ตามคำพิพากษาได้หรือไม่ เห็นว่า สัญญาต่อท้ายหนังสือสัญญาจำนองที่ดินดังกล่าวข้อ 6 เป็นเพียงข้อตกลงระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 2 ซึ่งมีผลผูกพันและบังคับได้แต่เฉพาะระหว่างคู่สัญญาในลักษณะบุคคลสิทธิ มิใช่เป็นทรัพย์สินที่จะตกติดไปกับตัวทรัพย์สินซึ่งจำนอง จำเลยที่ 3 เป็นเพียงผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจำนองจากจำเลยที่ 2 มิได้มีนิติสัมพันธ์อันก่อให้เกิดสิทธิหรือหน้าที่อันใดกับโจทก์อย่างในฐานะผู้เป็นลูกหนี้ขั้นต้นหรือลูกหนี้ร่วมในหนี้ตามคำพิพากษา ความรับผิดชอบของจำเลยที่ 3 ที่มีอยู่แก่โจทก์ย่อมมีอยู่เพียงที่ทรัพย์สินซึ่งจำนองที่ดินรับโอนมาซึ่งตราเป็นประกันการชำระหนี้แก่โจทก์เท่านั้น โจทก์จึงไม่อาจอ้างข้อตกลงตามสัญญาต่อท้ายหนังสือสัญญาจำนองระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 2 ดังกล่าวมาเพื่อบังคับชำระหนี้เอาแก่ทรัพย์สินอื่นของจำเลยที่ 3 ตามคำพิพากษานอกเหนือไปจากทรัพย์สินซึ่งจำนองได้ ที่ศาลล่างทั้งสองมีคำสั่งและคำพิพากษาต้องตามกันให้ยกคำร้องของโจทก์นั้นชอบแล้ว ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

ไพโรจน์ วายุภาพ · กษิด์เดช จินสลด · สมพงษ์ เหมวิล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1423/2558>